

- ☞ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
☞ Timpul de lucru efectiv este de două ore.

Subiectul I (40 de puncte)

Citește următorul text:

*Un cotoi sau o pisică,
Din două nu știu care,
Nici mare nici prea mică,
Dar foarte mâncătoare,
Și din soiul acela ce-n păduri locuiește
Și pe copaci trăiește,
Văzu un tigru mare
Trecând pe o cărare.
De sus de pe ghindarul* unde era urcată,
Pisica socoti
Că poate-a-l îngrozi;
Și făr-a pierde vreme se adresă îndată
La tigru ce trecea,
Fără a o vedea:
„Ia stăi, mă rog, puțin, jupâne de pe jos,
Care te socotești
Că nu știu cine ești;
Mândria ce arăți cu noi e de prisos:
Știi din ce neam mă trag și că strămoșii mei
Sunt fii de dumnezei?
Nemuritorii toți, din cer când au fugit,
Subt nume de pisici în lume au trăit.
Preoții egipteni în templuri îi slăvesc,
Și niște tigri mici cu noi se potrivesc!”
– „Dacă strămoșii tăi cu tine semănau,
Negreșit erau proști câți lor se închinau,
Răspunse tigru meu; iar dacă au avut
Vrun merit cunoscut,
Ceva dumnezeiesc,
Atunci eu te căiesc,
Și pentru starea ta de milă sunt pătruns,
Căci d-or fi câte spui, zău, prea rău ai ajuns.”*

*Deși mulți au zis-o, eu tot o mai zic:
Slava strămoșească pe strămoși cinstește:
În zadar nepotul cu ea se fălește,
Când e, cum se-ntâmplă, un om de nimic.*

Grigore Alexandrescu, *Pisica sălbatică și tigrul*

* ghindar – (aici) arbore cu tulpina înaltă și groasă, având scoarța adânc brăzdată, coroana larg ramificată, frunzele neregulat crestate, fructul – ghindă, și lemn foarte dur, întrebuițat în industrie și pentru construcție; stejar.

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *urcată, milă*. (4p.)
2. Menționează rolul ghilimelelor în textul dat. (4p.)
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvența: *Mândria ce arăți cu noi e de prisos:/ Știi din ce neam mă trag și că strămoșii mei/ Sunt fii de dumnezei?* (4p.)
4. Transcrie, din ultimele patru versuri, două cuvinte care conțin diftong. (4p.)
5. Formulează două idei principale/secundare din textul dat.. (4p.)
6. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, morala fabulei. (4p.)

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj din fabula dată. (16p.)

În compunerea ta, trebuie:

- să numești două mijloace de caracterizare a personajului;
- să prezinți detaliat două trăsături ale personajului, cu ajutorul exemplelor extrase din text;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește următorul text:

Potrivit academicianului Ion Simionescu, familia pisicilor face parte din ordinul carnivorelor, iar pe teritoriul României este prezentă prin specii precum pisica sălbatică și râsul.

În volumul „Fauna României” semnat de Ion Simionescu sunt menționate numeroase caracteristici ale pisicii sălbatică, „un tigru în miniatură, cu toate caracterele crudului carnivor”. Potrivit cercetărilor academicianului, pisica sălbatică este răspândită în toate pădurile din țară, de la munte până-n sălciile din Balta Dunării.

„E un animal destul de mare, căci măsoară cu coadă cu tot și peste un metru. La înfățișare nu se prea deosebește de un motan, cu blană moale, deasă, cenușie. La față e ceva mai roșcat, ca și pe dosul urechilor. Aduce însă aminte, pe restul trupului și ceva de tigru, prin niște dungii mai negre în lungul șirei spinării, din care se lasă spre pânțele altele mai șterse. Se mai deosebește de pisica domestică prin coada mai stufoasă, ca retezată la vârf”, explica academicianul Ion Simionescu, care a studiat la Facultatea de Științe Naturale a Universității din Iași.

Potrivit eruditului, pisica sălbatică stă ascunsă ziua prin scorburi, sub stânci, „dormitează și toarce ca și neamul ei din casă”. De cum se lasă seara, însă, e gata de pândă. Vânează iepuri și veverițe, „ba uneori îndrăznește să se repeadă și la un vițeluș de cerb. Are gheare atât de ascuțite, încât când a sărit în spatele bieteii prăzi i-a și rupt carotida la gât”.

Un alt reprezentant al acestei familii, întâlnit în România, este râsul. „Are înfățișarea unui motan cu favorite și cu câte un moț de păr la vârful urechilor. În schimb, are trupul mai gros și mai ales gheare puternice, care amintesc mai degrabă de ale unei pantere. Blana e deasă, moale, roșiatică, pe spinare cu pete negre, ce variază de la animal la animal. Pe burtă și pe părțile interne ale picioarelor părul este mai albicios.

Simona Stanciu, *Curiozități despre feline. Cum deosebim pisica sălbatică de „neamul ei din casă”,*
www.adevarul.ro/locale/iasi/

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
  - dimensiunea pisicii sălbatică;
  - deosebirea dintre pisica sălbatică și cea domestică. (4p.)

2. Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras fragmentul. (4p.)
3. Menționează numărul și cazul adjectivelor subliniate în textul citat. (4p.)
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Blana e deasă, moale, roșiatică, pe spinare cu pete negre, ce variază de la animal la animal. Pe burtă și pe părțile interne ale picioarelor părul este mai albicios.* (4p.)
5. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: „*ba uneori îndrăznește să se repeadă și la un vițeluș de cerb.*” (4p.)
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *dacă*. (4p.)

B. Redactează o descriere literară, de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți animalul tău preferat. (12p.)

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două caracteristici ale animalului ales;
- să utilizezi două figuri de stil diferite;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Modele de teste propuse de prof. dr. Ana-Maria Panțu